

„Az én szempontom az, hogy megelőzni a betegséget úgy, hogy a dolgozót is meggyőzni arról, hogy az neki jó!”

- interjú Müller Istvánné Borsodi Rózsával

A GINOP 5.3.4-16-2018-00039 kódszámú és „Munkabiztonság és a munkaegészségügy komplex fejlesztése a raktározás, tárolás; postai, futárpostai ágazatokban foglalkoztatottak részére” című Európai Uniós projekt kapcsán osztotta meg gondolatait Müller Istvánné Borsodi Rózsa munka és tűzvédelmi szakember, tanácsadó.

Mivel foglalkozik jelenleg? Milyen végzettséggel, tapasztalatokkal rendelkezik ezen a területen?

Nyugdíjas munka és tűzvédelmi szakember vagyok, nyugdíj mellett kockázatértékeléseket készítek, illetve problémás munkavédelmi helyzetek, feladatok megoldásában igyekszem segíteni.

Korábban 40 éven át dolgoztam az ÁNTSZ-nél (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat), mint munkaegészségügyi felügyelő. A budapesti IV. kerületben (Újpesten) kezdtem, majd Miskolcon folytattam. Feladataim közé tartozott: a munkafolyamatok ellenőrzése prevenció céljából, a tervdokumentációk felülvizsgálata, fokozott expozíciók és foglalkozási betegségek okainak feltárása.

Az ÁNTSZ-nél munkaegészségügyi feladatköröm megszűnését követően munkavédelmi tanácsadóként folytattam Miskolcon a Kormányhivatal foglalkoztatásában, ahol a munkáltatókat ellenőriztem munkavédelmi szempontból, az expozíciókat és foglalkozási betegségeket vizsgáltam.

Az elmúlt 5 évben magánszférában helyezkedtem el. Nagyságrendileg 120 cég munkavédelmi és kockázatértékelési feladatait láttam el. Ilyen volt például a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatok kidolgozása, a munkavállalók munkavédelmi oktatása, a munkabalesetek kivizsgálása, az online oktatási anyagok készítése, csak hogy néhányat említsek a megannyi feladat közül.

Ami a tanulmányaimat illeti: 1980-ban végeztem az Egészségügyi Főiskolán Közegészségügyi és Járványügyi szakemberként. Azóta több képzésen eredményesen részt vettem, melyek a munkavédelemmel, munkahelyi biztonsággal és tűzvédelemmel kapcsolatosak.

Miért kezdte el ez a téma érdekelni? Mi volt az a pont az életében, ami ebbe az irányba terelte?

Egész életemben foglalkoztatott a munkabiztonság és a munkaegészségügy témája. De mégis a véletlen hozta. A budapesti lakóhelyünk közelében található Egészségügyi Szakközépiskolát végeztem el. Ekkor kezdett el igazán érdekelni a munkavédelem, mindig is az embereken akartam segíteni, majd ahogy már említettem az Egyézségügyi Főiskolára mentem, ahol a szakdolgozatomat is ebből a témából írtam, melynek címe „Megelőző munkaegészségügy tevékenység elmélete és gyakorlata”. Két textilfestő üzem működését mutattam be a munkavédelem, munkaegészségügy vonatkozásában.

Tudna mondani néhány munkavédelemmel kapcsolatos példát?

Nagyon fontosnak tartom, hogyha munkahelyet vizsgálok munkavédelem szempontjából, akkor annak a munkahelynek a működését, vagy akár egy gyártósor technológiáját megismerjem, mert úgy tudok teljes képet alkotni.

Például egy építőipari cégnél tapasztaltam, hogy kiástak egy majdnem 5 méter mély árkot és elfelejtették feldúcolni. Nagyon balesetveszélyes hely volt, ha belegondolunk abba, hogy mi történne, ha megindul a föld az 5 méter mély árokban. Egy idős úr (egyéni vállalkozó volt) épp 3 munkást vitt oda dolgozni, ekkor a gödör mellett állva láttam meg az esetet. Igyekeztem is elmagyarázni nekik, hogy mennyire balesetveszélyes helyen tartózkodnak és ezért nagyon komoly büntetést kaphat.

Postai ágazatból is van egy példám. Foglalkoztatási betegségeket vizsgáltam Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, volt egy olyan esetem, hogy egy ember, aki 18-19 éves kora között dolgozott a helyi postán és 40 évesen jutott eszébe, hogy ő azért kapott sérvet, mert akkor postásként csomagokat emelgetett. Nem utasítottam el, próbáltam feltárni a probléma okát. Ki is derült, hogy már katonának se volt alkalmas, mert hirtelen nőtt, gyenge volt a háta és gerincproblémái voltak. Aki pedig ezért nem lehetett katona, az fizikai, emelő munkát se végezhet. Tehát hiba volt felvenni a postára ilyen munkakörbe, de a munkavállalónak is tudnia kellett volna. Mindenesetre a kártérítést megkapta.

Még egy példa, fogászat, szintén 20 év távlatából bizonyítottam be egy foglalkoztatásból fakadó betegséget. Egy fogtechnikus hölgy folyton náthás volt, nem értette, hogy miért van megfázva, miért nincs jól. A fogcsiszolási technológiát áttekintve, kiderült, hogy az az anyag, amit a munka során használtak, illetve ahogyan használták, az nem volt helyes. A por, amit a munkája során belélegzett, lerakódhatott tüdejében és szilikózist okozott. A munkahelye visszaigazolta, hogy fiatalon 5 évet ott dolgozott és csak 20 évvel később jöttek elő a tünetek, nátha, megfázás, sorozatos tüdőgyulladások.

A munkahelyi biztonság és egészségmegőrzés érdekében mit üzenne a munkavállalóknak és a munkáltatóknak?

Összességében azt üzenném a munkáltatóknak, hogy próbáljanak meg olyan munkahelyet, munkakörnyezetet teremteni, ahol ők is szívesen dolgoznának és a dolgozóból a lehető legjobbat hozza ki.

A munkavállalónak pedig tartsa rendben a munkahelyét, és ha észrevesz egy-egy hibát, hiányosságot, akkor szóljon, és a munkáltató pedig javítsa ki!

Mindig figyelmeztetni kell a munkavállalót és a munkáltatót is, hogy mi lesz a következménye, mondjuk egy elrepedt ülőlappal rendelkező szék esetében vagy kiszakad a munkavállaló harisnyája, vagy a lába törik el, és azt már a munkáltatónak kell fizetni. A figyelmeztetés mindkét oldal számára igaz, és nem mindig egyszerre, mert akkor egy heves vita alakulhat ki. Külön kell beszélni azzal, aki elszenvedheti a sérelmet és a tapasztalatokat összegyűjtve menni a munkáltatóhoz, hogy igenis változtasson!

Ön szerint, egy ilyen Európai Uniós projekt, mint a GINOP-534 konstrukció, hogyan segíti elő a munkavédelem ügyét az érintett ágazatban?

A munkavédelmi kiadványok, tananyag készítése és kiosztása az egy nagyon jó ötlet, de az az utolsó fázisa a felvilágosításnak.

Úgy kell külső szakemberként megközelíteni, felmérni egy-egy cég munkavédelmi helyzetét, mintha egy tréninget tartanánk. Külön a munkavállalónak, külön a vezetőségnek, hogy hogyan javítaná a helyszínt, ha külön vannak, elmondják. Együtt sajnos kevésbé nyíltak.

Tapasztalatom az, hogy érdemes előbb a vezetést megkérdezni, azért mert a vezetés elmondja, hogy mit akar, és akkor a dolgozókhöz már úgy lehet menni, hogy hallottam, ezt és ezt ők szeretnék bevezetni. Ebben az esetben a munkások még jobban megnyílnak.

Egy ilyen EU-s projekt egyébként szerintem az anyagi forrásokban segíthet még, hogy egy-egy kutatás ne az anyagiak miatt akadjon el, hogy újabb szakembereket lehessen bevonni, az ő véleményeiket megismerni és beépíteni.

Közeledünk az ünnepekhez, amely kiemelt szezon szinte minden szektorban. A határidők szabta nyomás ránehezedik az iparági munkaadók és munkavállalók vállára. Ki tudna emelni olyan stresszkezelő módszert/javaslatot/technikát, amely segítség lehet az iparági munkaadóknak és munkavállalóknak?

A pszichoszociális kockázatoknak van egy alapja, mégpedig a munkakörülmények milyensége. Ha egy zajos munkahelyen, üzemben dolgozik valaki, akkor 2 órán belül olyan ideges, feszült lesz, hogy arra nincsenek szavak. Ezért szükséges például zajvédő fültokot viselni.

A postánál a kézbesítők munkája nagyon stresszes, ugyanis a munkakörnyezetükben olyan veszélyfaktorok találhatóak, mint a harapós kutya, a veszélyes, rosszindulatú ügyfelek és a figyelmetlen gépjárművel közlekedők.

Logisztikai központok esetében nem szoktak például arra gondolni, hogy a targonca mennyire stresszes tud lenni. Egyszer egy magas raktár kockázatait mértem fel, ahol önvezető targoncát alkalmaztak és általában a munkanapok végén, a raktároszlopok végén mindig ütközött valakivel. Ha érthetőbben van feltüntetve a targonca útvonala, akkor lehet ezek a balesetek elkerülhetőek lettek volna.

A stresszhelyzetek megelőzését egyébként azzal kell indítani, hogy felmérjük a munkavállaló jó helyen dolgozik-e, jól érzi-e magát, és szereti-e az, amit csinál, ha ez a három megvan, akkor lehet eredményes egy vállalat.

Az én szempontom az, hogy megelőzni a betegséget úgy, hogy a dolgozót is meggyőzni arról, hogy az neki jó, és a vezetőknek is a megelőzés éri meg jobban, mint egy kártérítéssel baleset.

A projekt hivatalos honlapján, a későbbiekben további hasznos információkat talál:
<http://www.postaesfutarbiztonsag.hu/>